

**غضنفر آبادی بر میت‌شویی و کلاس‌های روانشناسی صحنه گذاشت؛
دین و اعتقادات مردم را تحقیر
نکنند تا تحقیر نشوند!**

رئیس کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس گفت: احکام میت‌شویی و کلاس‌های روانشناسی هیچ‌اشکالی ندارد. دین و اعتقادات مردم را تحقیر نکنند تا تحقیر نشوند. موسی غضنفر آبادی، رئیس کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس در پاسخ به این سوال که آیا میت‌شویی یا کلاس‌های روانشناسی احکام درستی است؟ گفت: برای کسی که مقدسات را به استهزاء می‌گیرد، هیچ‌اشکالی ندارد. چون جرم، جرم کوچکی نیست.

۸۰ درصد مهاجرت‌ها

دلایل سیاسی و اقتصادی دارند

مدیر رصدخانه مهاجرت ایران گفت: شرایط کلی سیاسی و اقتصادی کشور دلیل ۸۰ درصد مهاجرت‌ها بوده است. بهرام صلواتی افزود: در سال گذشته عوامل اقتصادی بدترین و مهمترین عوامل بودند اما الان عوامل سیاسی بدترین وضعیت را نشان داده‌اند.

**وجود ۳۵ هزار هکتار کانون
بحرانی گرد و غبار در تهران**

معاون محیط زیست انسانی اداره کل حفاظت محیط زیست استان تهران گفت: در استان تهران حدود ۱۰۰ هزار هکتار مناطق بیابانی وجود دارد که عمده آنها در شهرستان‌های ملارد، ورامین، پاکدشت و ری واقع شده‌اند. به گزارش ایلنا، ۳۵ هزار هکتار جزو کانون‌های بحرانی فرسایش بادی محسوب می‌شوند که پیشتر آنها در شهرستان‌های ملارد و ورامین قرار گرفته‌اند.

**دمای تیر ماه ۱ تا ۲ درجه
از حد نرمال بالاتر بود**

رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی گفت: طی تیر ماه دمای ۱ تا ۲ درجه بیش از نرمال در کشور ثبت شد. احد وظیفه افزود: برای دو هفته اول مردادماه نیز دمای بیش از حد نرمال و گرم‌ترین روزهای سال پیش‌بینی می‌شود. به گفته او هفته جاری و دو هفته اول مردادماه نیز گرم‌ترین روزهای سال خواهد بود.

**رئیس پلیس فتا پایتخت خبر داد
بازداشت فرورشدگان
لباس‌های نامتعارف محرمی**

رئیس پلیس فتا پایتخت گفت: در پی گزارش‌های مکرر مردمی و نیز رصد و پایش فضای مجازی در خصوص تولید و فروش البسه نامتعارف و توهین آمیز در ارتباط با محرم و انتمه اطهار تعداد ۱۲ نفر متهم شناسایی و در تهران دستگیر شدند. به گزارش تسنیم، سرهنگ داود معظمی‌گودرزی افزود: در این پرونده بیش از ۴ واحد تولید کننده که در محدوده بازار تهران فعال بودند بر خورد شد و طبق قانون پلمب شدند. به گفته او طرح‌های چاپ شده روی البسه موجود در انبارهای مشکوفه عموماً در خصوص تشویق به مصرف مواد مخدر و مشروبات الکلی یا آیین شیطان پرستی بودند.

**نشست عمیق در لاین تندرو
اتوبان آزادگان تهران**

رئیس کمیته بودجه و نظارت مالی شورای اسلامی شهر تهران در خصوص نشست عمیق در لاین تندرو اتوبان آزادگان به تهرانی‌ها هشدار داد. به گزارش ایسنا، میثم مظفر گفت: دو ماه پیش بخشی از اتوبان آزادگان در لاین تندرو دچار فرونشست در ابعاد ۶×۶ به عمق یک و نیم متر شد که منطقه به صورت موقت با ۱۲ میکسر بتن آن محل را پر کرد؛ اما بحران هر لحظه و هر دقیقه پیش‌رو است. بحرانی که ممکن است تلفات جانی و تخریب‌های زیرساختی تجهیزات شهری را به صورت قابل توجه داشته باشد.

**طوفان در سیستان یک هزار و
۵۸۰ نفر را راهی بیمارستان کرد**

مدیر کل دفتر مدیریت بحران استانداری سیستان و بلوچستان گفت: در پی موج جدید وزش باد در منطقه سیستان از ۲۷ تیر ماه تا کنون، در پنج شهرستان زابل، زهک، هامون، هیرمند و نیمروز یک هزار و ۵۸۰ نفر از مردم این منطقه راهی بیمارستان و مراکز درمانی شدند که از این تعداد ۱۰۲ نفر اکنون بستری هستند. به گزارش ایرنا مجید محبی افزود: مشکل تنفسی، قلبی و چشمی از عمده مشکلات مردم در این مدت بوده است.

**نقدی بر راه‌اندازی «سامانه رصد سبک زندگی مردم» در لایحه برنامه هفتم توسعه
حاکمیت در سایه، شهروندان در تیررس کنترل بیشتر**

سعیده علیپور

دولتمردان هر چقدر از رصد امور خود از سوی شهروندان ناخشنودند و درز هر گونه خبر از حریم خصوصی خود را مستوجب بر خوردی شدید و پیگیری قضایی می‌دانند؛ در عوض از اینکه چتر رصد زندگی شهروندان، حتی در شخصی‌ترین شئون زندگی هم به صورت رسمی گسترانیده شود، ابایی ندارند.

دیروز در حالی راه‌اندازی «سامانه سبک زندگی مردم» دوباره در فضای مجازی مورد توجه قرار گرفت که این موضوع در قالب مسأله‌ای در لایحه برنامه هفتم توسعه حدود یک ماه پیش به مجلس ارائه شده بود. لایحه‌ای که جلال رشیدی کوچی، نماینده مجلس اخیر در خصوص آن به خبرگزاری ایلنا گفته است: «بالای ۱۰ بار این مسأله را خواندم. رصد سبک زندگی مردم یعنی چه؟ این موضوع بسیار گنگ، مبهم و نامفهوم است و هر چیزی که گنگ و مبهم باشد، حتماً باید درباره‌اش نگران بود.»

اشاره او به بند «ب» ماده ۷۵ برنامه هفتم توسعه کشور است که در آن آمده: «به منظور احصای دقیق و برخط داده‌های آماری مورد نیاز به جهت تسهیل پردازش، تحلیل دقیق و ایجاد بستر مناسب برای آینده پژوهی روندهای سبک زندگی جامعه ایرانی و همچنین انتشار آن‌ها، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با هماهنگی مرکز آمار ایران مکلف است نسبت به راه‌اندازی سامانه رصد، پایش و سنجش مستمر شاخص‌های فرهنگ عمومی و سبک زندگی مردم اقدام نماید». در ادامه این بند آمده است که «دستگاه‌های اجرایی و دارندگان پایگاه‌های داده موضوع این بند، موظفند نسبت به ارائه مستمر و جامع داده‌ها به این سامانه به صورت برخط اقدام کنند.»

از دید بسیاری این موضوع به معنی رصد مستمر داده‌های مردم در برنامه هفتم توسعه است. رصدی که عوام‌لش وزارت ارشاد، سامانه‌های دولتی و خصوصی و سسکوهای کسب و کار مجازی هستند. یعنی همان پلتفرم‌های کسب و کار آنلاین. مواردی که این اجازه را به دولت می‌دهد به صورت مستمر اعمال و حرکات و حتی خریدها و جستجوها

و ... کاربران ایرانی را رصد کند. هر چند به اعتقاد برخی دسترسی به این اطلاعات پیش از زمینه‌چینی برای تصویب این لایحه هم امکانپذیر بود، اما به نظر می‌رسد این اقدام مسیر قانونی را برای تجسس در امور مردم برای حاکمیت آسان‌تر از همیشه می‌کند.

میزان دسترسی به این اطلاعات البته در روزهای اخیر با انتشار اسکرین‌شاتی از پست گروهی کاربران اپلیکیشن «بله» که به راحتی در موبایل کارمندان این پلتفرم نمایش داده می‌شد؛ تا حدی پرده از عمق ترسناک «رصد» مورد اشاره برمی‌دارد. در صدی که حتی به چت‌های خصوصی کاربران هم ورود و شهروندان را بیشتر از پیش در «برج سراسربرین» دولت تنها و بی‌کس می‌کند.

تناقض گویی‌های دولت

در حالی براساس ماده ۷۵ برنامه هفتم توسعه، دولت وزارت ارشاد و مرکز آمار و پلتفرم‌های داخلی را مکلف می‌کند تا اطلاعات مردم را حتی در حوزه سبک زندگی نیز رصد کنند که بسیاری بر این عقیده‌اند این شیوه بیش از همیشه سبب بی‌اعتمادی شهروندان به پلتفرم‌های داخلی می‌شود. این در حالی است که سال

گذشته پس از فیلترینگ گسترده شبکه‌های اجتماعی چون واتساپ و اینستاگرام، وزارت ارتباطات برای حمایت از پلتفرم‌های داخلی به ویژه پیام‌رسان‌ها، روی موضوع «حفاظت از حریم خصوصی کاربران» مانور داد. این تاکتیک حتی تا حدی پیش‌رفت که در بهمن سال گذشته و در هفتمین جلسه کارگروه ویژه اقتصاد دیجیتال کلیات پیش‌نویس لایحه پیشنهادی «حمایت از داده‌های شخصی» نیز به تصویب رسید.

اردیبهشت امسال بود که پس از اتصال پیام‌رسان‌های داخلی به یکدیگر، وزیر ارتباطات در حاشیه اردیبهشت امسال بود که پس از اتصال پیام‌رسان‌های داخلی به یکدیگر، وزیر ارتباطات در حاشیه اعلام کرد که لایحه «حمایت و حفاظت از داده‌های شخصی» خیلی زود به هیات دولت ارجاع داده خواهد شد، اما آنچه به صورت رسمی از آن روزنمایی شد، سامانه‌ای است که در صورت تصویب مجلس کوچکترین حرکات و سکنات شهروندان را بررسی خواهد کرد. موضوعی که از دید کاربران فضای مجازی، اکوسیستمی ترسناک از نوعی که در کتاب ۱۹۸۴ جرج ارول به تصویر کشیده شده را ایجاد خواهد کرد و از دید میشل فوکو نظریه پرداز قدرت، به معماری «سراسربرین» در زندان‌ها تشبیه می‌شود که از آن حکمرانان تمامیت‌خواه قدرت نظارتی خود را به رخ شهروندان می‌کشند و از این طریق با ایجاد واژه‌ها بر رفتارهای آنها کنترل بیشتری اعمال می‌کنند.

**کاربران فضای مجازی
نگرانند که در صورت
تصویب ماده مربوط به
راه‌اندازی سامانه رصد
سبک زندگی شهروندان،
اکوسیستمی ترسناک در
کشور ایجاد شود؛ از نوعی
که حکمرانان تمامیت‌خواه
قدرت نظارتی خود را به
رخ شهروندان می‌کشند
و از این طریق ایجاد واژه‌ها
بر رفتارهای آنها کنترل
بیشتری اعمال می‌کنند**

بر اساس ماده ۷۵ برنامه هفتم توسعه وزارت ارشاد، مرکز آمار و پلتفرم‌های داخلی مکلفند تا همه اطلاعات مردم را رصد کنند. موضوعی که بسیاری معتقدند سبب بی‌اعتمادی هر چه بیشتر شهروندان به پلتفرم‌های داخلی خواهد شد

هر چند در جوابیه پلتفرم‌ها، به مقابله با کلاهبرداری از کاربران بهانه این رصد عنوان شده بود، اما برخی از کارشناسان این سطح از دسترسی را با توجه به خوشنام نبودن پلتفرم‌های داخلی باعث بی‌اعتمادی هر چه بیشتر کاربران ایرانی و روی آوردن به پیام‌رسان‌های خارجی و در نتیجه فیلتر شدن می‌دانند.

حامد بیدی، فعال حوزه آی‌تی در این باره به دیده‌بان ایران گفته است: «تمام اصرار حاکمیت برای اینکه مردم فعالیت‌هایشان را به این پیام‌رسان‌ها و پلتفرم‌های داخلی بیاورند این بود که تمام فعالیت‌ها را رصد کنند و فعالیت‌هایی که با معیارهای ناظران داخلی باعث بی‌اعتمادی هر چه بیشتر کاربران ایرانی و روی آوردن به پیام‌رسان‌های خارجی و در نتیجه فیلتر شدن می‌دانند.»

**ماده‌ای منافی اصل ۲۵
قانون اساسی**

همه اینها در حالی است که بر اساس اصل ۲۵ قانون اساسی «بازرسی و نرساندن نامه‌ها، ضبط و فاش کردن مکالمات تلفنی، افشای مخابرات تلگرافی و تلکس، سانسور، عدم مخابره و نرساندن آنها، استراق سمع و هر گونه تجسس ممنوع است مگر به حکم قانون». برخی صاحب‌نظران معتقدند که درج «مگر به حکم قانون» شرطی است که سبب شده تا دولتمردان در برنامه هفتم توسعه درصدد برآیند تا برای هموار کردن مسیر قانونی این تجسس رابه قانون اضافه کنند.

از سوی دیگر این لایحه در همان مجلسی بررسی می‌شود که پیش از این طرح صیانت از حقوق کاربران در فضای مجازی را بررسی و تأیید کرد. طرحی که دقیقاً، به دلیل همین عدم دسترسی به رصد کاربران پلتفرم‌های خارجی از فیلترینگ حمایت می‌کند.

ماجرای پیام‌رسان بله چه بود؟
در روزهای اخیر تصویری از دسترسی یک کارمند «عادی» در پلتفرم بله، جنجال بسیاری در شبکه‌های اجتماعی به پا کرد که حاکی از انتقادهای شدید به عدم رعایت حقوق کاربر در این پلتفرم‌ها بود. در این تصویر شاهد دسترسی کامل به صفحات چت کاربران بودیم.

ریاست قوه قضاییه اجازه داده شود و هر گونه اقدام سر خود توسط پلیس غیر قانونی است و ریاست قوه قضاییه چنین دادگاهی را تأیید نکرده و چنین اختیاری هم به پلیس که زیر مجموعه قوه مجریه (وزارت کشور) محسوب می‌شود، داده نشده است.»

پلیس تحت شرایطی ضابط قضایی است

در همین باره حسن کیا، وکیل دادگستری نیز به خبر آنلاین می‌گوید: «پلیس تحت شرایطی ضابط قضایی است و در همین چارچوب و طبق قانون می‌تواند عمل کند. اینکه گفته شده است مأموران پلیسی مجوز قضایی دارند، مشخص نیست به چه معناست، پلیس به عنوان ضابط می‌تواند متهمان در جریان مشهود را تحت نظر گرفته و فوراً تحویل مقامات قضایی دهد یا از آن‌ها کسب تکلیف کند و حق برخورد دیگر یا صدور و اجرای حکم را ندارد.»

او با اشاره به اینکه حضور قاضی کشیک همراه مأموران پلیس اگر به منظور نظارت بر کار ضابطان باشد، قابل توجیه است، ادامه می‌دهد: «اما اگر به این منظور باشد که قاضی کشیک در محل رسیدگی قضایی و حکم صادر کند یا از قبل و در غیاب خود به مأموران، حکم داده باشد، مغایر با اصول آیین دادرسی کیفری و حقوق دفاعی متهم است.»

مغایرت با قانون: صدور حکم در محل!

بررسی جزئیات طرح جدید پلیس در خصوص مبارزه با بی‌حجابی این سوال را پیش می‌آورد که آیا باید در نظر گرفتن حضور قاضی کشیک، می‌توان به زنان بدون حجاب، در خیابان حکم داد؟ کیا، وکیل دادگستری در پاسخ به این پرسش می‌گوید: «متهم به هر بزهی، دارای حق دفاع در چارچوب قانون است و می‌تواند از خدمات وکیل بهره‌مند شوند، رسیدگی سیار و خیابانی به موضوع بد حجابی، نه در شان دستگاه قضا است و نه منطبق با اصول دادرسی منصفانه؛ متهم حق برخورداری از جلسه دادرسی و تدارک دفاع دارد و نمی‌توان با فاصله پس از تحقق جرم، مراحل تفهیم اتهام، رسیدگی، صدور و اجرای حکم را انجام داد.»

**صدور «حکم کلی» برای برخورد با بی‌حجاب‌ها در خیابان قانونی است؟
قانون، رسیدگی سیار و خیابانی را به رسمیت نشناخته است**

این اقدامات صادر کرده و این امر به صورت رویه قضایی مورد تأیید دیوان عالی کشور قرار گرفت، ادامه می‌دهد: «هیچ قاضی‌ای نمی‌تواند در مورد عام و کلی احکامی را صادر کند و آن را در اختیار پلیس قرار دهد مضافاً اینکه مجازات موضوع تبصره ذیل ماده ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی از مواردی است که باید ابتدا به ساکن در دادگاه مطرح شود و پرونده‌های مربوطه مستقیماً بدون نیاز به تحقیق قضایی کشیک به دادگاه ارسال می‌شود.»

چه کسی باید دستور داد گاه سیال را بدهد؟

با این تفاسیر آنچه که به عنوان حضور قاضی کشیک در ون‌های جدید پلیس مطرح شده، چندان قانونی به نظر نمی‌رسد، ضمن اینکه صالح نیکبخت تأکید می‌کند: «تشکیل دادگاه سیال برای رسیدگی به موضوع حجاب هم باید توسط

از هفته گذشته طرح جدید پلیس برای مقابله با پوشش‌های نامتعارف آغاز شده است. درباره جزئیات این طرح خبرگزاری تسنیم نکاتی را منتشر کرده که از دیدگاه حقوقی قابل بحث و بررسی است. در این جزئیات گفته شده که در اجرای این طرح تیم‌هایی که برای این کار مأمور شده‌اند مجوز قضایی دارند: «امکان دارد در برخی از خودروها قاضی کشیک همراه مأموران پلیس هم باشد. اینکه قاضی کشیک همراه مأموران پلیس باشد یا از قبل حکم داده باشند در سایه هماهنگی با سیستم قضایی انجام می‌شود.»

نکته قابل بحث همین جاست، اینکه «امکان» دارد در برخی از خودروها قاضی کشیک حضور داشته باشد. چرا نیاز به حضور قاضی یا براساس آنچه که آمده، قاضی کشیک است؟ اگر قاضی کشیک حضور نداشته باشد، چه اتفاقی می‌افتد؟ و آیا بدون حضور قاضی می‌توان زنان بدون حجاب را بازداشت یا با او برخورد قانونی کرد؟

در این خصوص محمد صالح نیکبخت، وکیل دادگستری به خبر آنلاین می‌گوید: «قاضی کشیک در ایام تعطیلات یا روزهای جمعه در دادسراها حضور یافته تا برای حوادثی که جنبه کیفری دارد و نیاز به اخذ دستور قاضی دادسرا دارد، قاضی تحقیق عمل کند در سایر موارد چیزی به نام قاضی کشیک وجود ندارد و دستگیری افراد و صدور حکم فوری در این گونه مواد جایگاه قانونی ندارد.»

او تأکید می‌کند: «در مورد احکام کلی صادره قبلی و استفاده از آن توسط پلیس برای مورد یا موارد خاص که معابر و مراکز عمومی خدماتی هم، نه قانونی است و نه در مورد مجازات کشف حجاب پیش‌بینی شده در قانون مجازات اسلامی، قابل استفاده است.»

این وکیل دادگستری با اشاره به اینکه قباله دیوان عدالت اداری در مواردی که پلیس با احکام کلی اقدام به تفتیش خودروها و ... می‌کرد حکم به غیر قانونی بودن